

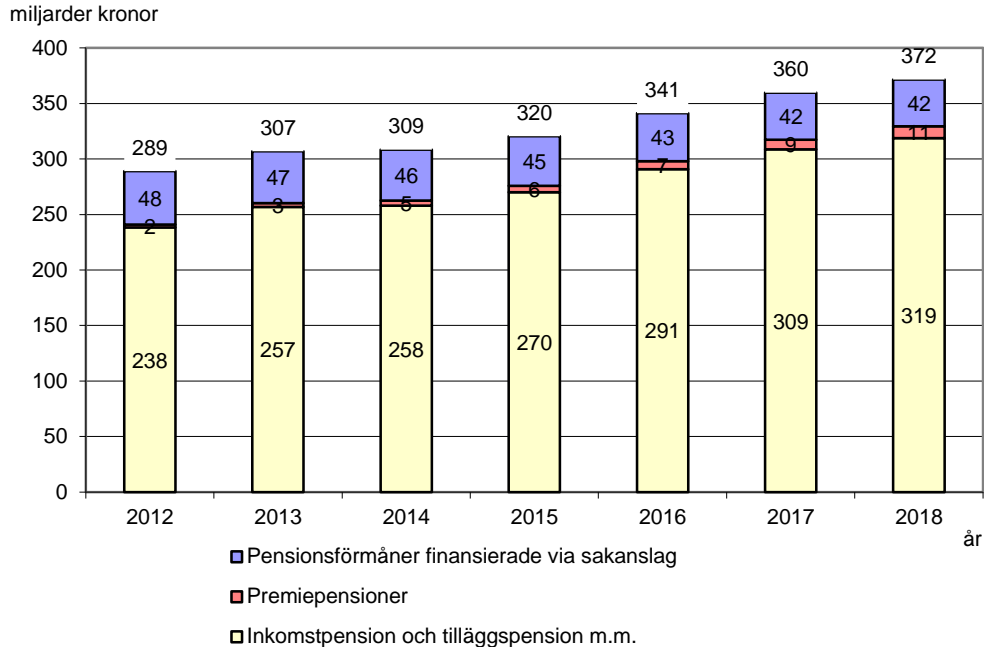
**Anslagsbelastning och prognos för anslag inom
Pensionsmyndighetens ansvarsområde
budgetåren 2013–2018**

Innehåll

Sammanfattning och inledning	3
Prognoser för inkomstindex och balanstal.....	8
Utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom.....	
1:1 Garantipension till ålderspension	14
1:2 Efterlevandepensioner till vuxna	16
1:3 Bostadstillägg till pensionärer	18
1:4 Äldreförsörjningsstöd	20
2:1 Pensionsmyndigheten	23
Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn.....	
1:5 Barnpension och efterlevandestöd	28
1:7 Pensionsrätt för barnår.....	31
Ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget.....	33
Bilaga 1	Sammanfattande tabell över anslagsuppföljningen
Bilaga 2	Utgifter inom Pensionsmyndighetens ansvarsområde
Bilaga 3	Månadsfördelade prognoser för 2013 och 2014

Sammanfattning

Pensionsmyndigheten har i uppdrag att redovisa utgiftsprognoser för förmåner inom dess ansvarsområde. I diagrammet nedan redovisas utgiftsutvecklingen från 2012-2018.

De totala utgifterna förväntas öka under prognosperioden, från 289 miljarder kronor år 2012 till 372 miljarder kronor år 2018. Utgifterna ökar som en följd av fler ålderspensionärer och att pensionerna ökar nominellt. Antalet ålderspensionärer beräknas öka från 2,0 miljoner år 2012 till 2,2 miljoner år 2018.

Antalet 61-åringar som tog tidigt uttag minskade något mellan 2009 och 2011 men ökade 2012. Andelen ser ut att öka ytterligare något år 2013.

Från de antaganden som gjorts avseende balansindex beräknas följande förändringar för inkomstpensionerna (och tilläggs pensionerna efter 65 år):

Förändring av inkomstpensioner, procent

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Juli-prognos	+4,1	-2,7	+1,5	+4,8	+3,9	
Oktober-prognos	+4,1	-2,7	+1,9	+5,2	+4,0	+1,3

Frånsett år 2014 prognostiseras inkomstpensionen att öka nominellt för varje år under prognosperioden. Indexeringen beräknas bli högre för åren 2015 – 2017 jämfört med föregående anslagsuppföljning. Det beror på att prognosen för inkomstindex har höjts något, att antagandena för lönesummans utveckling har höjts för 2013 och 2014 och att antagandet för börskursernas utveckling har höjts för 2013. Därmed har också prognosen för balanstalet och balansindex höjts. Se vidare avsnittet Prognoser för inkomstindex och balanstal.

2013-10-25

Andelen 65–66-åringar med bostadstillägg eller garantipension har minskat under senare år. Det är en allt större andel som har ett yrkesliv med pensionsgrundande inkomst bakom sig. Därför är det en lägre andel av de nya pensionärerna som får bostadstillägg eller garantipension. Långsiktigt minskar därför antalet ålderspensionärer som får bostadstillägg eller garantipension, givet oförändrade regler. Sänkningen av inkomstpensionen 2010 och 2011 medförde dock kortsiktigt att antalet med bostadstillägg eller garantipension ökade något.

För ett anslag, *Äldreförsörjningsstöd*, beräknas att anslagskrediten överskrider för 2013. Detta framgår av bilaga 1. Pensionsmyndigheten begär därför i särskild ordning att anslagskrediten för detta anslag utökas för 2013.

De viktigaste förändringarna jämfört med anslagsuppföljningen i juli

Utgiftsprognosen för *ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget* har höjts. Prognosen för antalet personer med tidigt uttag av ålderspension har höjts. För åren 2015 – 2017 beror prognoshöjningen också på den höjda prognosen för balansindex.

Utgiftsprognosen för *garantipension till ålderspension* är sänkt för åren 2015 – 2017 beroende på den höjda prognosen för balansindex.

Utgiftsprognosen för *bostadstillägg till pensionärer* är sänkt för åren 2014 – 2017. Det beror bland annat på sänkta schabloner vid beräkning av uppvärmningskostnader från och med 2014. För 2015 – 2017 beror det också på den höjda prognosen för balansindex. Å andra sidan har prognosen för antalet pensionärer med bostadstillägg höjts något. I budgetpropositionen föreslås en regeländring. Ett fribelopp om 24 000 kronor per år för arbetsinkomster ska införas vid beräkning av bostadstillägget enligt förslaget. Detta har en höjande effekt på utgifterna.

Utgiftsprognosen för *äldreförsörjningsstöd* har höjts eftersom prognosen för antalet förmånstagare har höjts. I budgetpropositionen föreslås att skatten för pensionärer sänks 2014. Detta har en sänkande effekt på utgiftsprognosen.

Utgiftsprognosen för *barnpension och efterlevandestöd* har höjts. En effekt av en dom i högsta förvaltningsdomstolen antas bli att både antalet efterlevandestöd och medelbeloppet för efterlevandestöd kommer att öka.

Utgiftsprognosen för *pensionsrätt för barnår* har höjts. Det görs nu en annan bedömning av hur fördelningen blir mellan de olika beräkningsalternativ som tillämpas vid beräkning av pensionsrätten.

För övriga förmåner kan prognosändringarna betraktas som marginella om man bortser från förändringar som beror på ändrade prognoser för inkomstindex, balansindex och prisbasbelopp.

Förvaltningskostnader

Pensionsmyndighetens totala förvaltningskostnad beräknas som tidigare till 1 296 miljoner kronor 2013. Prognosen för de förvaltningskostnader som belastar anslaget 2013 har dock höjts något, från 521 till 528 miljoner kronor, jämfört med den prognos som lämnades i juli. Anledningen är att den andel av förvaltningskostnaderna som belastar anslaget hittills under 2013 varit något högre än de ursprungliga beräkningarna till följd av extra satsningar inom hanteringen av bostadstillägg.

2013-10-25

Dok.bet.

Version

Dnr/ref.

VER 2013-5

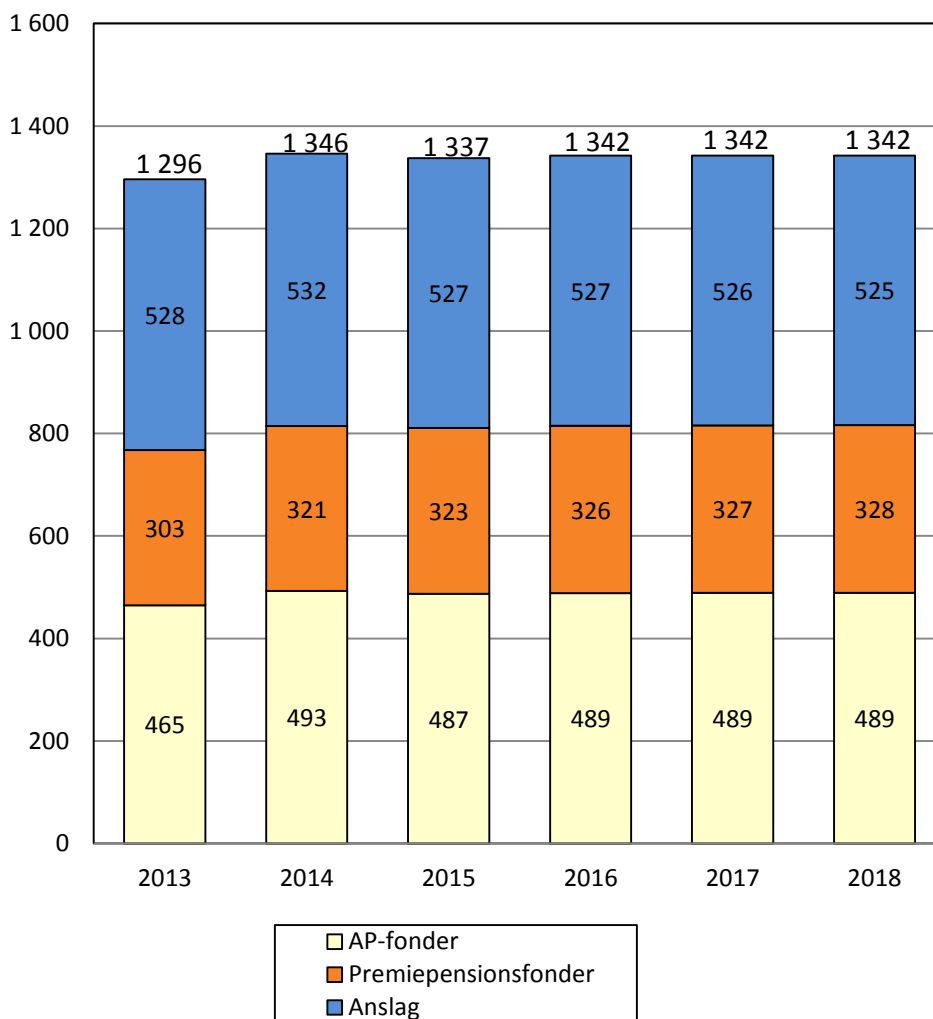
Att den totala förvaltningskostnaden beräknas gå ner 2013 (1 358 mnkr 2012) beror på att kostnaderna för IT-stöden hos Försäkringskassan minskar. Dessutom har en anpassning till minskade budgetramar gjorts till följd av att de medel som vi erhållit sedan myndighetsstarten för att hantera ärendebalanser successivt trappats av. Sammantaget ger dessa förändringar en kostnadsminskning.

Den nivåhöjning som syns i de totala förvaltningskostnaderna från 2014 beror på satsningen kring konsumentuppdraget/strategin för pensionsprognos till alla. Under den fortsatta perioden beräknas det ske en kostnadsförskjutning till följd av pågående utvecklingsarbete. Denna förskjutning sker från ärendehandläggande personal till kostnader för drift och förvaltning av IT-system men beräknas sammantaget ta ut varandra.

2018 beräknas de totala förvaltningskostnaderna till 1 486 miljoner kronor med prisuppräkning inkluderad. I 2013-års priser ligger förvaltningskostnaderna, såväl anslags- som totalnivån, relativt fast över tiden från 2014 och framåt.

Diagrammet som följer visar förvaltningskostnaderna i fasta priser åren 2013-2018.

Miljoner kronor

Inledning

Enligt regleringsbrev för budgetåret 2013 ska Pensionsmyndigheten senast den 25 oktober 2013 redovisa utgiftsprognoser för 2013 – 2017. Utgiftsprognoserna ska redovisas i Hermes. Prognoserna ska lämnas i löpande priser. Prognoserna ska kommenteras både i förhållande till föregående prognostillfälle och i förhållande till statsbudgeten. De antaganden som ligger till grund för prognoserna ska redovisas.

Denna rapport är svar på regeringsuppdraget och redovisas genom inrapportering i Hermes.

Uppdrag

Enligt regleringsbrevet för budgetåret 2013 ska följande redovisas:

- belastning på samtliga anslag och anslagsposter redovisat totalt samt fördelat per månad
- prognoser för 2013 för samtliga anslag och anslagsposter samt för ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget, redovisat totalt samt fördelat per månad
- beräkningar av samtliga anslagsnivåer och anslagsposter samt utgifter för ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget för 2014 – 2017
- prognoser för balanstalet för 2014 – 2017
- prognoser för inkomstindex för 2014 – 2017
- förklaring till och analys av utfall i samband med förändringar i prognoser,
- beskrivningar av eventuella förändringar av prognosmodeller,
- prognosen för ackumulerad skuld till Riksgäldskontoret avseende räntekontokredit enligt 7 kap 4 § budgetlagen (2011:203) och hur skulden belastar anslag, respektive AP-fonderna och premiepensionssystemet samt
- användningen av den särskilda krediten enligt 7 kap 6 § budgetlagen (2011:203).

I denna rapport redovisas prognoser för åren 2013 – 2018 för anslag inom Pensionsmyndighetens ansvarsområde inom utgiftsområdena 11 och 12 samt för ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget. I respektive avsnitt redovisas även en jämförelse med närmast föregående prognos. Vi redovisar således prognoser även för 2018 eftersom det finns önskemål om detta från Ekonomistyrningsverket.

En sammanfattande tabell för 2013 och 2014 över anslagsuppföljningen inkluderande jämförelse med statens budget redovisas i bilaga 1. Utvecklingen av antal för-
månstagare och av olika medelbelopp m.m. redovisas i bilaga 2. Månadsfördelade prognoser för år 2013 och 2014 redovisas i bilaga 3.

Prognoserna för inkomstindex och balanstal redovisas i ett eget avsnitt.

Redovisningen av ackumulerad skuld till Riksgäldskontoret avseende räntekontokredit samt användningen av den särskilda krediten redovisas i avsnitt 11.2:1 Pensionsmyndigheten.

2013-10-25

Prognosunderlag

Pensionsmyndigheten strävar efter att använda det mest aktuella dataunderlaget med godtagbar kvalitet som finns tillgängligt. Eftersom en viss eftersläpning finns i statistiken innebär det för denna rapport att material för september i största möjliga utsträckning har använts. Det ekonomiska månadsutfallet till och med minst september 2013 har beaktats för samtliga anslag.

Vid prognoserna tas hänsyn till föreslagna regeländringar i lagda propositioner med lagförslag. Däremot tas oftast inte hänsyn till av regeringen aviserade regeländringar för vilka lagförslag saknas eftersom detaljerat underlag för beräkningar inte finns. Vi har till exempel inte beaktat något av de förslag som Pensionsåldersutredningen har lämnat till regeringen.

Till beräkningarna har SCB:s befolkningsprognos från 17 april 2013 använts.

Från Konjunkturinstitutet har hämtats in uppgifter med prognoser för löneutveckling och prisbasbelopp med mera. Dessa antaganden har legat till grund för eller fungerat som antaganden vid prognosberäkningarna. Den antagandebild som använts redovisas i bilaga 2.

Kontaktpersoner

Anslag	Kontaktperson
Prognoser för inkomstindex och balanstal	Stefan Granbom, Hans Karlsson
11.1:1 Garantipension till ålderspension	Stefan Granbom
11.1:2 Efterlevandepensioner till vuxna	Hans Karlsson
11.1:3 Bostadstillägg till pensionärer	Stefan Granbom
11.1:4 Äldreförsörjningsstöd	Stefan Granbom
11.2:1 Pensionsmyndigheten	Johan Söderberg
12.1:5 Barnpensioner och efterlevandestöd	Hans Karlsson
12.1:7 Pensionsrätt för barnår	Nils Holmgren
Ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget	Hans Karlsson

Samtliga kan nås på telefon 0771-771 771

Prognoser för inkomstindex och balanstal

Enligt regleringsbrevet avseende Pensionsmyndigheten ska prognoser lämnas för balanstalet och inkomstindex för 2015 – 2017. Vi gör prognoser även för 2018 i denna anslagsuppföljning.

Inkomstindex för ett år baseras på de senaste tre årens genomsnittliga realinkomstutveckling samt förändringen av konsumentprisindex mellan juni året innan och juni två år innan. Pensionsgrundande inkomster (PGI) som överstiger 0,423 prisbasbelopp ingår för individer som är mellan 16-64 års ålder.

Inkomstindex för åren 2015-2018 är beräknat utifrån Konjunkturinstitutets prognoser för konsumentprisindex och summa PGI. Pensionsmyndigheten har för dessa år gjort en prognos för antal med PGI som baseras på Konjunkturinstitutets prognos för sysselsättning och SCB:s prognos för befolkningsutveckling. Pensionsmyndigheten har därefter färdigställt prognosen för inkomstindex för åren 2015-2018. Den antagandebild som använts till prognoserna finns i bilaga 2.

Inkomstindex år 2012 var 149,32 och år 2013 är inkomstindex 154,84, en ökning med 3,7 procent. Inkomstindex för år 2014 är 155,61, en ökning med 0,5 procent jämfört med år 2013. Pensionsmyndighetens prognos för inkomstindex redovisas nedan.

Prognos PGI

	Utfall				Prognos					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Summa PGI (miljarder kronor)	1302	1305	1346	1398	1446	1485	1533	1594	1657	1723
Procentuell utveckling	4,3	0,3	3,1	3,9	3,4	2,7	3,3	3,9	4,0	4,0
Antal med PGI (tusental)	5081	4992	5024	5068	5078	5081	5097	5132	5172	5214
Förändring (tusental)	+6	-89	+32	+44	+10	+3	+16	+35	+40	+42
Snittinkomst (tusental kronor)	256	261	268	276	285	292	301	311	320	330
Procentuell utveckling	4,1	2,1	2,5	3,0	3,2	2,7	2,9	3,2	3,2	3,2

Utvecklingen av antalet personer i åldern 16-24 som arbetar och som når över inkomsten på 0,423 prisbasbelopp per år har relativt stor betydelse för antalet med pensionsgrundande inkomst eftersom antalet med pensionsgrundande inkomst för dem som är äldre inte förändras så mycket år från år. Under lågkonjunkturen 2009 sjönk

2013-10-25

Dok.bet.

Version

Dnr/ref.

VER 2013-5

antalet mellan 16-24 år med pensionsgrundande inkomst relativt kraftigt. En viss återgång skedde under 2010 och 2011. År 2011 skedde den största antalsökningen i åldersgruppen 16-24 år. Antalet i den gruppen ökade med 38 000. Individer i denna åldersgrupp har i regel låga inkomster.

Antalet med PGI beräknas öka svagt fram till 2013 för att sedan öka något kraftigare för åren 2014-2017. SCB prognostiserar att antalet i åldern 25-64 år ("yrkesverksam ålder") ökar relativt kraftigt under slutet av prognosperioden vilket påverkar att antalet med PGI ökar kraftigare då. Antalet med PGI är dock relativt svårt att prognostisera eftersom det är många personer som har inkomster omkring golvet på 0,423 prisbasbelopp.

Summa PGI styrs främst av lönesummeutvecklingen men till viss del även av prisbasbeloppets utveckling eftersom prisbasbeloppet påverkar många socialförsäkringar m.m.

Jämfört med prognosen i föregående anslagsuppföljning har Konjunkturinstitutet justerat upp prognosen något för konsumentprisindex för åren 2014-2016. Jämfört med föregående prognos har därmed inkomstindex höjts för åren 2015-2017.

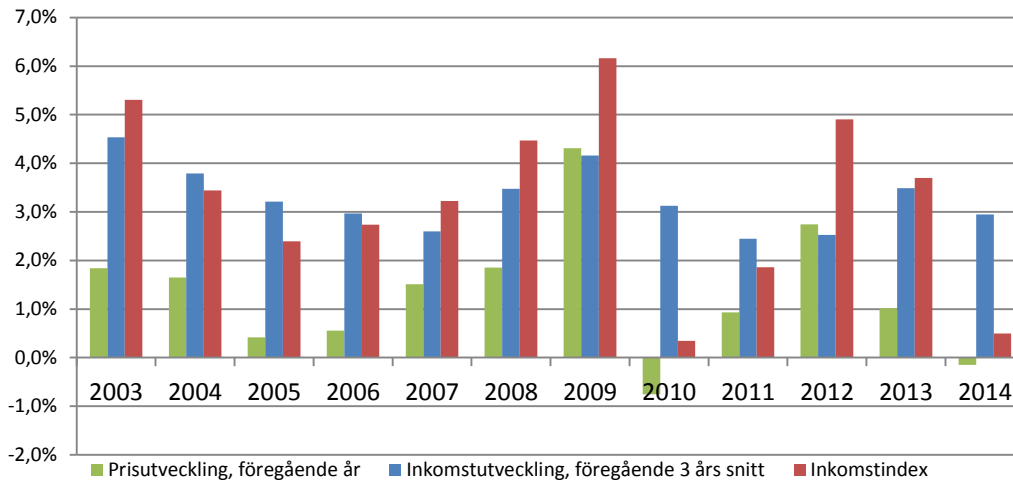
Det är en relativt hög negativ korrigeringsfaktor som påverkar inkomstindex för 2014. Det beror främst på att utfallet för summa PGI för 2011 och därmed genomsnittsinkomsten blev lägre jämfört med den prognos som låg till grund för inkomstindex 2013.

Prognos inkomstindex och dess delar

	Fastställda inkomstindex						Prognos			
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Real inkomst- utveckling, tre års snitt	1,6	1,3	1,0	1,5	1,9	1,7	2,3	2,0	1,2	0,6
Prisförändring, juni t-1 – juni t-2	4,3	-0,8	0,9	2,7	1,0	-0,1	1,0	2,0	2,7	3,0
Korrigerig av tidigare prognoser	0,2	-0,2	-0,0	0,5	0,7	-1,1				
Förändring av inkomstindex	6,2	0,3	1,9	4,9	3,7	0,5	3,3	4,0	3,9	3,6
Inkomstindex, ny prognos	139,26	139,74	142,34	149,32	154,84	155,61	160,78	167,24	173,79	180,12
Inkomstindex, föregående prognos							160,63	166,95	173,72	

Utvecklingen av inkomstindex för ett enskilt år påverkas dels av inkomstutvecklingen men även av prisutvecklingen. Inkomstindex har därför en annan utvecklingstakt jämfört med inkomstutvecklingen. För ett enskilt år har prisutvecklingen relativt stor betydelse jämfört med inkomstutvecklingen (se diagram nedan).

Inkomst- och prisutveckling i förhållande till utvecklingen av inkomstindex

Beräkningen av *balanstalet* baseras på samma antaganden som utgiftsprognoserna. Balanstalet består av tre komponenter, avgiftstillgång, AP-fonderna (treårigt medelvärde) samt pensionsskuld.

Ett antagande har gjorts för utvecklingen av aktiekurserna i Sverige och övriga länder som AP-fonden har medel placerade i, främst USA och EU-länder. Det är nödvändigt att göra ett sådant antagande för att kunna beräkna AP-fondens ställning och därmed balanstalet. Vid beräkningen antas att aktier ger en överavkastning i förhållande till korta räntor på 3,5 procent, inklusive utdelningar. Efter avdrag för utdelningar innebär det att aktiekurserna under ett år beräknas att stiga med knappt en procent mer än vad som motsvarar korta räntor. Antagandet är behäftat med mycket stor osäkerhet och bör inte betraktas som en ”prognos”. Även två alternativa antaganden har gjorts för kursutvecklingen för att illustrera hur detta antagande påverkar balansprognosen. För 2013 beaktas den utveckling som har skett under de tre första kvartalen.

För år 2013 antas aktiekurserna (exkl. utdelningar) öka med 16 procent, för 2014 – 2015 med 2 procent per år och för 2016 med 3 procent i det alternativ som benämns huvudalternativ. Detta alternativ har legat till grund för beräkningen av balansindex och därmed också utgiftsprognoserna för inkomstgrundad ålderspension, garantipension, änkepension och BTP. De övriga två alternativen ska ses som en känslighetsanalys om hur balanstalet påverkas av antagandet om aktiekursernas utveckling. I det optimistiska alternativet har antagandet höjts med tio procentenheter för varje år jämfört med huvudalternativet och i det pessimistiska alternativet har det sänkts lika mycket.

Tabellen nedan redovisar de antaganden som gjorts för kursutvecklingen 2013 – 2016, balanstalet för 2013 och 2014 samt en prognos för balanstalet för 2015 – 2018. Något antagande om kursutvecklingen 2017 och 2018 behöver inte göras eftersom balanstalet för 2018 baseras på utfallet 2016. I tabellen redovisas också balansindex för 2013 och 2014 samt en prognos för balansindex för 2015 – 2018.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Aktiekursernas utveckling, %						
Huvudalternativ	+16,0	+2,0	+2,0	+3,0		
Optimistiskt alternativ	+26,0	+12,0	+12,0	+13,0		
Pessimistiskt alternativ	+6,0	-8,0	-8,0	-7,0		
Balanstalet, utfall och prognos						
Huvudalternativ	1,0198	0,9837	1,0018	1,0279	1,0166	0,9929
Optimistiskt alternativ	1,0198	0,9837	1,0039	1,0332	1,0244	1,0024
Pessimistiskt alternativ	1,0198	0,9837	0,9996	1,0226	1,0093	0,9863
Balansindex, huvudalternativ	148,53	146,84	151,99	162,51	171,68	176,67

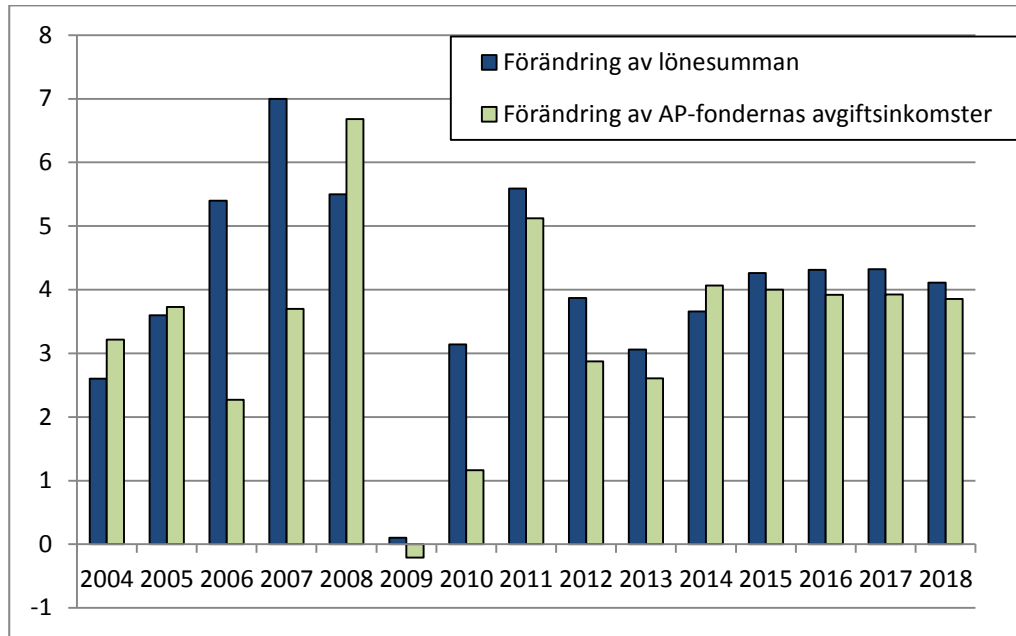
Balanstalet för år 2014 blir 0,9837. För 2015 beräknas balanstalet bli ungefär 1,0 i huvudalternativet och för 2016 och 2017 högre än 1,0 i alla tre beräkningsalternativen. För år 2018 beräknas balanstalet åter bli lägre än 1,0 i två av alternativen.

Att balanstalet blir lägre än 1,0 år 2014 innebär att inkomstpensionen detta år minskar mer än vad som motsvarar den vanliga följsamhetsindexeringen, dvs. förändringen av inkomstindex med avdrag för 1,6 procentenheter. De år då balanstalet blir högre än 1,0 räknas pensionerna upp med mer än vad som motsvarar den vanliga följsamhetsindexeringen såvida inte balanseringsperioden har upphört. I det optimistiska alternativet upphör balanseringsperioden 2017.

Jämfört med föregående anslagsuppföljning har prognosen för balanstalet höjts för åren 2015 – 2017. Prognosen för avgiftstillgången har höjts något vilket beror på ändrade antaganden för lönesummans utveckling. Prognosen för AP-fondernas fondkapital har också höjts vilket främst beror på att antagandet för aktiekursernas ökning har höjts för 2013. Även prognosen för pensionskulden har höjts något för 2015 – 2017 beroende på att prognosen för balansindex har höjts. Höjningen av balansindex beror dels på en höjd prognos för inkomstindex, dels på en höjd prognos för balanstalen. Inkomstpensionerna beräknas därmed bli högre 2015 – 2017 jämfört med föregående anslagsuppföljning.

Tillgångarna består till största delen av avgiftstillgången. Avgiftstillgångens utveckling styrs av AP-fondernas avgiftsinkomster, omsättningstiden och vissa utjämningsregler. Omsättningstiden beräknas minska med några promille per år. AP-fondernas avgiftsinkomster består av en arbetsgivaravgift och egenavgift samt en allmän pensionsavgift och en statlig ålderspensionsavgift. Arbetsgivaravgiften och den allmänna pensionsavgiften påverkas av lönesummans utveckling. Egenavgiften kan ha en något annan utvecklingstakt men den avgiften utgör bara några procent av AP-fondernas avgiftsinkomster. Den statliga ålderspensionsavgiften utgör för närvarande knappt tio procent av AP-fondernas avgiftsinkomster. Den påverkas till exempel av utvecklingen inom sjuk- och arbetslöshetsförsäkringarna. Den statliga ålderspensionsavgiften har en låg men ojämn utvecklingstakt. AP-fondernas avgiftsinkomster beräknas därför öka i långsammare takt än lönesumman för nästan alla prognosår. Detta har också gällt för flertalet tidigare år vilket framgår av nedanstående diagram som visar utvecklingen från och med 2004.

Förändring av lönesumman respektive AP-fondernas avgiftsinkomster jämfört med året innan, procent

Tabellen som följer visar de komponenter som ingår i balanstalet och en jämförelse med föregående prognos.

		Avgifts- tillgång	AP- fonderna ¹	Summa tillgångar	Pensionsskuld	Balanstal
2014	<i>Utfall</i>	6 914 567	908 488	7 823 055	7 952 316	0,9837
2015	<i>Ny prognos</i>	7 118 293	955 879	8 074 172	8 059 676	1,0018
	<i>Föregående prognos</i>	7 112 633	942 667	8 055 300	8 059 426	0,9995
2016	<i>Ny prognos</i>	7 413 938	1 013 562	8 427 500	8 198 678	1,0279
	<i>Föregående prognos</i>	7 391 026	987 089	8 378 115	8 181 670	1,0240
2017	<i>Ny prognos</i>	7 750 625	1 045 388	8 796 013	8 652 078	1,0166
	<i>Föregående prognos</i>	7 719 448	1 005 067	8 724 515	8 599 140	1,0146
2018	<i>Ny prognos</i>	8 048 085	1 052 700	9 100 785	9 165 499	0,9929

¹medelvärde för tre år

Följsamhetsindexering m.m.

Alla inkomstpensioner samt tilläggspensioner efter 65 års ålder är följsamhetsindexerade. Detta innebär att pensionerna räknas om vid varje årsskifte med förändringen av inkomstindex efter ett avdrag på 1,6 procentenheter. Om balanseringen är aktiverad används ett så kallat balansindex i stället för inkomstindex.

År 2012 räknades tilläggspensioner över 65 år samt inkomstpensioner upp med 3,5 procent och i år har de blivit uppräknade med 4,1 procent. För år 2014 blir pensionerna nedräknade igen men för åren 2015 – 2018 beräknas de bli uppräknade nominellt. Genom att räkna bort effekten av förändringen av prisbasbeloppet kan ”real” förändring av inkomstpensionerna beräknas. Inkomstpensionerna beräknas minska ”real” 2014 och 2018 men öka realt övriga år.

Tabellen nedan visar effekten av följsamhetsindexeringen 2013 – 2018 enligt huvudalternativet ovan. Förändringen för inkomstpension gäller också tilläggspension över 65 år.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Förändring av inkomstindex, %	+3,7	+0,5	+3,3	+4,0	+3,9	+3,6
Balanseringseffekt	+2,0	-1,6	+0,2	+2,8	+1,7	-0,7
Förändring av balansindex, %	+5,8	-1,1	+3,5	+6,9	+5,6	+2,9
Nominell förändring av inkomstpensionerna, %	+4,1	-2,7	+1,9	+5,2	+4,0	+1,3
”Real” förändring av inkomstpensionerna, %	+2,9	-2,5	+1,0	+3,2	+1,3	-1,6

Balansindex är lägre än inkomstindex på grund av de negativa balanseringarna 2010 – 2011. Enligt beräkningarna kommer inte indexeringen att återställas under prognosperioden fram till 2018. Balanseringsreglerna har dock bidragit med ett positivt tillskott till indexeringen åren 2012 och 2013. År 2014 blir balanseringseffekten negativ. För åren 2015 – 2017 beräknas den bli positiv men år 2018 negativ igen.

Sänkningen av den inkomstgrundade pensionen 2010 – 2011 höjde garantipensionen för dem som hade både inkomstgrundad pension och garantipension. När inkomstpensionen sänks tillkommer det även en del nya ”garantipensionärer” som hamnar under brytpunkten för garantipension. De får dock låga belopp i garantipension. Balanseringen har därför en höjande effekt på utgifterna för garantipension och även BTP. Vissa änkepensioner påverkas också av balanseringen.

Prisbasbeloppet beräknas öka de flesta åren under perioden 2013 – 2018. Det har en höjande effekt på utgiftsnivån för garantipension till ålderspension, garantipensioner till efterlevandepension, äldreförsörjningsstöd, efterlevandestöd samt tilläggspension före 65 års ålder. Inkomstindex ökar också under denna period. Det påverkar inkomstgrundade efterlevandepensioner inklusive barnpensioner. Höjningen av inkomstindex höjer också pensionsrätten för barnår.

2013-10-25

Utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom

1:1 Garantipension till ålderspension

Prognos anslag. Beloppen anges i 1000-tal kronor

2013	2014	2015	2016	2017	2018
16 744 000	16 359 400	15 739 900	14 785 500	13 996 200	13 937 000

Analys

Antalet ålderspensioner beräknas öka under åren 2013–2018 eftersom stora födelseårgångar då fyller 65 år. Nya ålderspensionärer har inkomstgrundad pension i betydligt större utsträckning än äldre ålderspensionärer. De nya ålderspensionärerna har också högre genomsnittlig inkomstgrundad pension än vad befintliga pensionärer har. Det är en allt större andel som har ett yrkesliv med pensionsgrundande inkomst bakom sig. Därför är det en lägre andel av de nya pensionärerna som får garantipension. Detta medför att antalet garantipensioner som tillkommer under ett år är färre än antalet som upphör genom dödsfall. Antalet garantipensioner minskar därmed på lång sikt.

Balanseringen inom inkomstpensionssystemet har en höjande effekt på utgifterna för garantipension, se tidigare avsnitt om prognoser för inkomstindex och balanstal. Prisbasbeloppet beräknas öka under de flesta åren 2013-2018. Det har en höjande effekt på utgiftsnivån.

Ungefär 762 000 ålderspensionärer beräknas ha garantipension vid mitten av år 2013. År 2012 var det 805 000 ålderspensionärer med garantipension. Den relativt kraftiga minskningen av antalet mellan 2012 och 2013 beror på att inkomstpensionen har räknats upp med 4,1 procent år 2013 medan prisbasbeloppet har ökat med 1,1 procent. Många personer blir av med sin garantipension när inkomstpensionen ökar. Antalet ålderspensionärer med garantipension beräknas att öka till 2014 för att sedan minska.

Genomsnittligt garantipensionsbelopp sjunker ganska kraftigt. Det beror på att nytillkommande pensionärer har lägre garantipension än vad de som avlider har.

2013-10-25

Dok.bet.

Version

Dnr/ref.

VER 2013-5

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2013.

Prognosjämförelse. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2013	2014	2015	2016	2017
Föregående prognosbelopp	16 744 000	16 359 400	15 791 900	14 878 500	14 123 200
Överföring till/från andra anslag					
Ändrade makroekonomiska antaganden			-52 000	-93 000	-127 000
Volym- och strukturförändringar					
Ny regel					
Övrigt					
Ny prognos	16 744 000	16 359 400	15 739 900	14 785 500	13 996 200
Differens i 1000-tal kronor	0	0	-52 000	-93 000	-127 000
Differens i procent	0,0	0,0	-0,3	-0,6	-0,9

Ändrade makroekonomiska antaganden

Utgifterna för garantipension påverkas främst av prisbasbeloppet men indirekt även av inkomstindex/balansindex (ju lägre balansindex desto högre garantipensioner).

För åren 2015-2017 är balansindex höjd jämfört med prognosen i föregående anslagsuppföljning. Det har haft en sänkande effekt på utgiftsprognosen för garantipension.

Prognosen för prisbasbeloppet är höjd för åren 2016-2017 jämfört med prognosen i föregående anslagsuppföljning. Det har haft en höjande effekt på utgiftsprognosen för åren 2016-2017.

2013-10-25

Dok.bet.

Version

Dnr/ref.

VER 2013-5

1:2 Efterlevandepensioner till vuxna

Prognos anslag. Beloppen anges i 1000-tal kronor

2013	2014	2015	2016	2017	2018
13 882 200	13 049 600	12 583 100	12 262 100	11 930 800	11 472 300

Från anslaget finansieras änkepension, allmän omställningspension, förlängd omställningspension och särskild efterlevandepension samt garantipensioner till dessa förmåner. Änkepension svarar för drygt 90 procent av utgifterna.

Analys

Änkepensionssystemet är under avveckling. År 2012 minskade antalet änkepensioner med ungefär 11 000. Kommande år beräknas antalet änkepensioner minska med knappt 12 000 per år. Antalet änkepensioner var ungefär 313 000 i genomsnitt under år 2012 och beräknas till 243 000 år 2018.

Antalet garantipensioner till änkepension beräknas minska från 11 800 i genomsnitt under år 2012 till knappt 4 000 år 2018.

Antalet allmänna omställningspensioner har ökat något under 2013 och beräknas bli drygt 3 800 i genomsnitt under året. Antalet beräknas minska kommande år till 3 400 år 2018.

Antalet förlängda omställningspensioner var knappt 2 700 i genomsnitt år 2012. Det beräknas att antalet kommer att vara ungefär 2 700 under hela prognosperioden. Antalet garantipensioner till förlängd omställningspension beräknas däremot minska med någon procent per år.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2013.

Prognosjämförelse. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2013	2014	2015	2016	2017
Föregående prognosbelopp	13 877 400	13 059 800	12 584 700	12 252 500	11 936 200
Överföring till/från andra anslag					
Ändrade makroekonomisk antaganden	–	–	+19 500	+43 800	+36 200
Volym- och strukturförändringar	+4 800	–10 200	–21 100	–34 200	–41 600
Ny regel					
Övrigt					
Ny prognos	13 882 200	13 049 600	12 583 100	12 262 100	11 930 800
Differens i 1000-tal kronor	+4 800	–10 200	–1 600	+9 600	–5 400
Differens i procent	+0,0	–0,1	–0,0	+0,1	–0,0

Ändrade makroekonomiska antaganden

De inkomstgrundade efterlevandepensionerna påverkas av inkomstindex. Garantipensionerna påverkas främst av prisbasbeloppet men indirekt också av inkomstindex

2013-10-25

Dok.bet.

Version

Dnr/ref.

VER 2013-5

(ju högre inkomstindex desto lägre garantipensioner). Inkomstindex har störst inverkan på utgiftsprognosen. Prognosen för inkomstindex har höjts något för 2015 – 2017 jämfört med föregående anslagsuppföljning. Prognosen för prisbasbeloppet har höjts något för 2016 och 2017.

Utgifterna påverkas också av balansindex. För änkor födda under något av åren 1930 – 1944 finns en garantinivå för änkepension som baseras på ankans ålderspension och den avlidne makens teoretiska ålderspension. Dessa änkepensioner höjs om balansindex höjs och vice versa. Vissa änkepensioner som inte omfattas av garantiregeln kan däremot sänkas vid ett höjt balansindex och tvärtom. Än så länge är det dock färre änkepensioner som tillhör den gruppen. Jämfört med föregående anslagsuppföljning har prognosen för balansindex höjts för 2015 – 2017.

Volym- och strukturförändringar

Små justeringar av volymprognosen har gjorts, baserat på utvecklingen hittills i år. Den justering som påverkar utgifterna mest är att prognosen för antalet änkepensioner har sänkts något. Prognosen för antalet omställningspensioner har däremot höjts något.

1:3 Bostadstillägg till pensionärer

Prognos anslag. Beloppen anges i 1000-tal kronor

2013	2014	2015	2016	2017	2018
8 197 000	8 358 100	8 151 400	7 694 000	7 640 600	7 598 500

Analys

Långsiktigt minskar antalet ålderspensionärer som får bostadstillägg (BTP). Det beror på att många BTP-tagare är äldre ålderspensionärer och att nytillkomna ålderspensionärer har en högre medelpension. Andelen 65–66-åringar med BTP har minskat under senare år. Det är en allt större andel som har ett yrkesliv med pensionsgrundande inkomst bakom sig. Med reallönetillväxt krävs färre år med förvärvsarbete för att komma över gränsen där bostadstillägg är bortreducerad av inkomstgrundad pension. Under de senaste femton åren har reallönetillväxten i snitt per år varit drygt två procent. För yngre ålderspensionärer stiger också den genomsnittliga tjänstepensionen relativt kraftigt över tid (8 procents ökning per år mellan 2006-2011 i åldern 65-69 år enligt SCB:s inkomststatistik). Därför är det en lägre andel av de nya pensionärerna som får bostadstillägg. En annan tänkbar förklaring till att andelen med BTP minskar är att den genomsnittliga förmögenheten bland pensionärer har vuxit.

Balanseringen inom inkomstpensionssystemet har en höjande effekt på utgifterna för bostadstillägg, se tidigare avsnitt om prognoser för inkomstindex och balanstal.

Boendekostnadernas förändringar har stor betydelse för bostadstilläggets utveckling. Konjunkturinstitutet prognostiserar att boendekostnadsindex för bostads- och hyresrätter ökar för år 2013 med 2,3 procent.

Det maximala bostadstillägget har höjts år 2013 med 170 kronor per månad för ogifta till 340 kronor plus 93 procent av boendekostnaden (dock maximalt 5 000 kronor i boendekostnad). Utgifterna ökar därför från 2012 till 2013.

Enligt ett lagförslag i budgetpropositionen införs ett fribelopp om 24 000 kronor per år för arbetsinkomster vid beräkning av bostadstillägg till ålderspensionärer från och med 2014. Med gällande regelverk viktas all arbetsinkomst med 50 procent vid beräkningen av bostadstillägg. Med det nya lagförslaget beaktas 50 procent av den del av arbetsinkomsten som överstiger 24 000 kronor. Utgifterna beräknas öka något på grund av regeländringen.

2013-10-25

Dok.bet.

Version

Dnr/ref.

VER 2013-5

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2013.

Prognosjämförelse. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2013	2014	2015	2016	2017
Föregående prognosbelopp	8 190 500	8 373 600	8 193 900	7 769 800	7 716 100
Överföring till/från andra anslag					
Ändrade makroekonomiska antaganden	-6 700	-9 800	-36 800	-70 200	-69 700
Volym- och strukturförändringar	+13 200	-22 400	-22 900	-22 700	-23 500
Ny regel		+16 700	+17 200	+17 100	+17 700
Övrigt					
Ny prognos	8 197 000	8 358 100	8 151 400	7 694 000	7 640 600
Differens i 1000-tal kronor	+6 500	-15 500	-42 500	-75 800	-75 500
Differens i procent	+0,1	-0,2	-0,5	-1,0	-1,0

Ändrade makroekonomiska antaganden

Utgifterna för bostadstillägg påverkas av inkomstindex/balansindex, prisbasbeloppet och boendekostnadsutvecklingen.

Prognosen för balansindex har höjts för åren 2015–2017 jämfört med prognosen i föregående anslagsuppföljning. Prognosen för den inkomst som tas upp vid beräkningen av BTP har av det skälet höjts. Detta har haft en sänkande effekt på utgiftsprognosen för bostadstillägg.

Konjunkturinstitutets prognos för förändring av boendekostnadsindex avseende bostads- och hyresrätter är sänkt något för åren 2013-2014 jämfört med prognosen i föregående anslagsuppföljning.

Volym- och strukturförändringar

Antalet förmånstagare beräknas bli något fler för åren 2013-2017 jämfört med vad som antogs i föregående anslagsuppföljning. Andelen unga ålderspensionärer med bostadstillägg beräknas bli något fler.

De schabloner som tillämpas för uppvärmningskostnad vid beräkning av bostadstillägg sänks från och med år 2014 för dem som bor i småhus. Schablonen sjunker eftersom den genomsnittliga energiförbrukningen har gått ned. Det genomsnittliga elpriset har också gått ned något vilket minskar schablonen ytterligare. Det beräknas sänka kostnaden med ca 57 miljoner kronor för bostadstillägg till ålderspensionärer. Medelbeloppet har av den anledningen sänkts för åren 2014-2017 jämfört med föregående anslagsuppföljning.

Ny regel

Enligt ett lagförslag införs ett fribelopp om 24 000 kronor per år för arbetsinkomster vid beräkning av bostadstillägg för ålderspensionärer från och med 2014. Maximalt ger det 6 000 kronor extra per år i bostadstillägg för den som har arbetsinkomst. För närvarande är det ca 5 000 ålderspensionärer med bostadstillägg som har arbetsinkomst. För dessa 5 000 BTP-tagare är genomsnittlig arbetsinkomst ca 17 000 kronor per år och den BTP-tagare som har mest har ca 260 000 kronor per år i arbetsinkomst. Förslaget beräknas höja utgifterna med ca 17 miljoner kronor per år.

1:4 Äldreförsörjningsstöd

Prognos anslag. Beloppen anges i 1000-tal kronor

2013	2014	2015	2016	2017	2018
656 000	681 500	713 600	744 000	766 300	797 500

Analys

Förmånen är avsedd för personer 65 år och äldre som inte får sina grundläggande försörjningsbehov tillgodosedda genom andra pensionsförmåner.

Medelantalet personer med äldreförsörjningsstöd (ÄFS) beräknas till 16 400 år 2013. Antalet personer med ÄFS beräknas öka under kommande år eftersom en större andel av dem som är födda 1938 eller senare är berättigade till ÄFS jämfört med dem som är födda 1937 eller tidigare. För den sistnämnda gruppen kan hel garantipension ersätta ÄFS efter 10 års bosättningstid. En del av den utgift som för födda 1937 eller tidigare bokförs under anslaget garantipension bokförs därför för födda 1938 eller senare under anslaget äldreförsörjningsstöd. Denna olikhet mellan födelseårgångarna kommer att påverka antalsutvecklingen för ÄFS under många år.

Antalet förmånstagare påverkas av minskad eller ökad invandring. Invandringen (asylskäl) minskade tidigare, men under det senaste året har den ökat något. Ungefär två procent är över 60 år av dem som invandrar av asylskäl och som får uppehållstillstånd.

Antalet förmånstagare påverkas även av skatteförändringar eftersom ÄFS beräknas utifrån nettopensionen. Skatten har sänkts år 2013 för dem över 65 år. Det har en sänkande effekt på utgiften. Även för år 2014 sänks skatten för dem över 65 år enligt ett lagförslag i budgetpropositionen.

Skälig levnadsnivå för ÄFS har höjts 2013 för ogifta. Det leder till något högre utgifter.

Till år 2018 beräknas antalet förmånstagare öka till 19 400 personer.

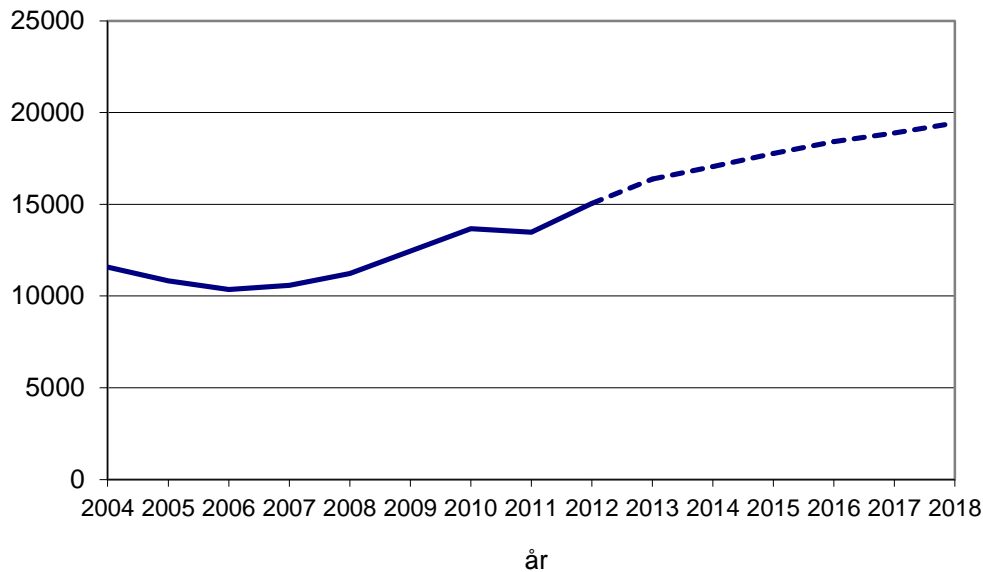
2013-10-25

Dok.bet.

Version

Dnr/ref.

VER 2013-5

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2013.

Prognosjämförelse. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2013	2014	2015	2016	2017
Föregående prognosbelopp	648 200	678 200	710 600	740 900	763 500
Överföring till/från andra anslag					
Ändrade makroekonomiska antaganden	-300	-500	-600	-200	-200
Volym- och strukturförändringar	+8 100	+7 300	+7 200	+7 000	+6 800
Ny regel		-3 500	-3 600	-3 700	-3 800
Övrigt					
Ny prognos	656 000	681 500	713 600	744 000	766 300
Differens i 1000-tal kronor	+7 800	+3 300	+3 000	+3 100	+2 800
Differens i procent	+1,2	+0,5	+0,4	+0,4	+0,4

Ändrade makroekonomiska antaganden

Prognosen för prisbasbeloppet har höjts för åren 2016-2017 jämfört med prognosen i föregående anslagsuppföljning. Eftersom skälig levnadsnivå är knuten till prisbasbeloppet har denna förändring haft en höjande effekt på utgiftsprognosen för 2016-2017.

Konjunkturinstitutets prognos för förändring av boendekostnadsindex avseende bostads- och hyresrätter är sänkt något för åren 2013-2014 jämfört med prognosen i föregående anslagsuppföljning. Det har haft en sänkande effekt på utgiftsprognosen för åren 2013-2017.

2013-10-25

Dok.bet.

Version

Dnr/ref.

VER 2013-5

Volym- och strukturförändringar

Antalet förmånstagare har justerats upp något för åren 2013-2017 jämfört med prognosen i föregående anslagsuppföljning. Antalet har under 2013 ökat något mer än vad som antogs i föregående prognos. Det är främst de som har höga belopp som beräknas bli fler. Även de retroaktiva utbetalningarna för 2013 beräknas bli något högre.

Ny regel

Skatten för pensionärer sänks 2014 enligt ett lagförslag i budgetpropositionen och det har en sänkande effekt på ÄFS. I ett steg av beräkningen av ÄFS används inkomsten efter skatt. Sänkt skatt medför att nettoinkomsten höjs och det leder till att ÄFS sänks. Skattesänkningen beräknas medföra något färre förmånstagare. En del personer med låga ÄFS-belopp blir av med förmånen.

2:1 Pensionsmyndigheten

Tabell 2:1.1 - Prognos anslag. Beloppen i löpande priser, 1000-tal kronor

2013	2014	2015	2016	2017	2018
528 451	531 624	538 180	552 826	567 406	581 944

Analys

Pensionsmyndighetens totala förvaltningskostnad beräknas som tidigare till 1 296 miljoner kronor 2013. Prognosen för de förvaltningskostnader som belastar anslaget 2013 har dock höjts något, från 521 till 528 miljoner kronor, jämfört med den prognos som lämnades i juli. Anledningen är att den andel av förvaltningskostnaderna som belastar anslaget hittills under 2013 varit något högre än de ursprungliga beräkningarna till följd av extra satsningar inom hanteringen av bostadstillägg.

2018 beräknas de totala förvaltningskostnaderna till 1 486 miljoner kronor med prisuppräknning inkluderad. I 2013-års priser ligger förvaltningskostnaderna, såväl anslags- som totalnivån, relativt fast över tiden från 2014 och framåt.

Anslagsöversikt

Av tabell 2:1.2 nedan framgår att prognostiserade kostnader ryms inom ramen för tillgängliga anslagsmedel för år 2013. Möjlighet kan även finnas att överföra ett anslagssparande till 2014.

Tabell 2:1.2 - Anslagsöversikt 2013. Beloppen anges i 1000-tal kronor

Ingående överföringsbelopp	Anslag 2013	Tilldelade medel	Prognos för hela året	Årets över-/underskridande	Ävikelse från tilldelade medel	Högsta anslagskredit	Tillgängliga medel	Överskridande av anslagskredit
11 358	521 591	532 949	528 451	-6 860	4 498	15 648	548 597	0

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen som följer görs en jämförelse med den prognos som lämnades i juli 2013. Differenserna för åren 2014-2017 jämfört med det prognostillfället utgörs, förutom av förändrade framräkningsfaktorer, av att satsningen på konsumentuppdraget/strategin för pensionsprognos till alla anpassats till de förutsättningar som ges av den nivåhöjning i medelstillelningen som angivits i budgetpropositionen.

2013-10-25

Dok.bet.

Version

Dnr/ref.

VER 2013-5

Tabell 2:1.3 - Prognosjämförelse. Beloppen i löpande priser, 1000-tal kronor

	2013	2014	2015	2016	2017
Föregående prognosbelopp	521 223	536 404	540 388	556 097	570 231
Överföring till/från andra anslagsposter					
Ändrade makroekonomiska antaganden					
Volym- och strukturförändringar					
Ny regel					
Övrigt	7 228	-4 780	-2 208	-3 271	-2 825
Ny prognos	528 451	531 624	538 180	552 826	567 406
Differens i 1000-tal kronor	7 228	-4 780	-2 208	-3 271	-2 825
Differens i procent	1,4	-0,9	-0,4	-0,6	-0,5

De totala förvaltningskostnaderna

I de följande tabellerna redogörs för Pensionsmyndighetens prognos för de totala förvaltningskostnaderna samt fördelningen mellan de olika finansieringskällorna först i löpande priser (tabell 2:1.4), därefter i 2013-års priser (tabell 2:1.5).

Totala kostnader – löpande priser

Tabell 2:1.4 - Totala förvaltningskostnader Beloppen i löpande priser, 1000-tal kronor

	2013	2014	2015	2016	2017
Total förvaltningskostnad	1 296 083	1 346 083	1 366 575	1 407 402	1 446 892
Varav Anslagsmedel	528 451 40,8%	531 624 39,5%	538 180 39,4%	552 826 39,3%	567 406 39,2%
AP-fonderna	464 892 35,9%	492 984 36,6%	498 097 36,4%	512 532 36,4%	526 960 36,4%
Premiepensionsfonderna	302 739 23,3%	321 475 23,9%	330 297 24,2%	342 043 24,3%	352 525 24,4%

Analys

Vid framräkningen av kostnaderna för åren 2014-2017 tas hänsyn bland annat till makroekonomiska förutsättningar som erhålls från Konjunkturinstitutet. För förvaltningskostnaderna har Konjunkturinstitutets beräknade KPI beaktats samtidigt som vi gör en egen bedömning av löneutvecklingen på Pensionsmyndigheten. Eftersom Pensionsmyndighetens totala kostnader utgörs till drygt 40 procent av personalkostnader har bedömda löneökningar använts motsvarande denna andel och resterande andel av framräkningen har utgjorts av KPI från Konjunkturinstitutets beräkningar.

För fördelningen av kostnader mellan de tre finansieringskällorna används Pensionsmyndighetens modell för kostnadsfördelning. Utifrån analys av verksamhetsplaner och prognoser för de kommande åren beräknas procentsatser för fördelning från och med 2013 och framåt. Denna kostnadsfördelning återspeglas i beräkningarna i utgiftsprognoserna och beräknade procentsatser framgår av tabellen ovan.

2013-10-25

Dok.bet.

Version

Dnr/ref.

VER 2013-5

Trenden vad gäller kostnadsfördelningen har sedan myndighetsstarten pekat mot att AP-fondernas andel av finansieringen minskar på bekostnad av premiepensionssystemet. En anledning till detta är att avskrivningarna hos Försäkringskassan av de IT-stöd som togs fram i samband med pensionsreformen, som till övervägande del finansieras via AP-fonderna, blir i stort sett slutavskrivna under 2015 samtidigt som våra övriga IT-stöd, inklusive driften av dessa, belastar samtliga finansieringskällor med en mer jämn fördelning.

Att inte anslagsfinansieringen påverkas på samma sätt som finansieringen via premiepensionssystemet beror på att premiepensionssystemet hela tiden växer i omfattning vad gäller antal sparare, förvaltad kapital, antal pensionärer och belopp som betalas ut. För inkomst- och tilläggspension (AP-fonderna) är volymerna relativt oförändrade medan garantipensionen (anslag) visar på minskade volymer framöver. Bidragande till att anslagsfinansieringens andel tar ett kliv nedåt 2014 är att satsningen på konsumentuppdraget/strategin för pensionsprognos till alla (för vilken utökad medelstilleddning erhållits) endast till mycket liten andel finansieras via anslagsmedel. Andelen för de övriga finansieringskällorna ökar då.

Totala kostnader – 2013-års priser

För att tydligare visa på vilka delar av verksamheten som ökar respektive minskar i kostnad görs ytterligare analys av de totala förvaltningskostnaderna nedan där prognostiserade förvaltningskostnader anges i fasta priser.

Tabell 2:1.5 - Totala förvaltningskostnader Beloppen i 2013-års priser, 1000-tal kronor

	2013	2014	2015	2016	2017
Total förvaltningskostnad	1 296 083	1 346 083	1 337 083	1 342 083	1 342 083
Varav Anslagsmedel	528 451	531 624	526 566	527 169	526 305
AP-fonderna	464 892	492 984	487 348	488 745	488 789
Premiepensionsfonderna	302 739	321 475	323 169	326 168	326 989

Analys

Att den totala förvaltningskostnaden beräknas gå ner 2013 (1 358 mnkr 2012) beror på att kostnaderna för IT-stöden hos Försäkringskassan minskar. Dessutom har en anpassning till minskade budgetramar gjorts till följd av att de medel som vi erhållit sedan myndighetsstarten för att hantera ärendebalanser successivt trappats av. Sammantaget ger dessa förändringar en kostnadsminskning.

Den nivåhöjning som syns i de totala förvaltningskostnaderna från 2014 beror på satsningen kring konsumentuppdraget/strategin för pensionsprognos till alla. Under den fortsatta perioden beräknas det ske en kostnadsförskjutning till följd av pågående utvecklingsarbete. Denna förskjutning sker från ärendehandläggande personal till kostnader för drift och förvaltning av IT-system men beräknas sammantaget ta ut varandra.

Räntekontokredit (enligt 7 kap 4 § budgetlagen)

Pensionsmyndighetens räntekontokredit är avsedd för såväl skulden för uppbyggnaden av premiepensionssystemet som kreditutrymme för förvaltningskostnader som innefattar de tre finansieringskällorna. Räntekontokrediten för Pensionsmyndigheten

2013-10-25

Dok.bet.

Version

Dnr/ref.

VER 2013-5

täcker därmed fyra delar. Förvaltningskostnader som finansieras via premiepensionssystemet ökar belastningen av den ackumulerade räntekontokrediten med ca 25 miljoner kronor månatligen fram till den månad då det faktiska avgiftsuttaget görs från premiepensionsspararnas konton. 2013 gjordes avgiftsuttaget den 18-19 maj.

Krediterna för administrationskostnader finansierade via anslag och AP-fondsmedel används endast om behov skulle uppstå.

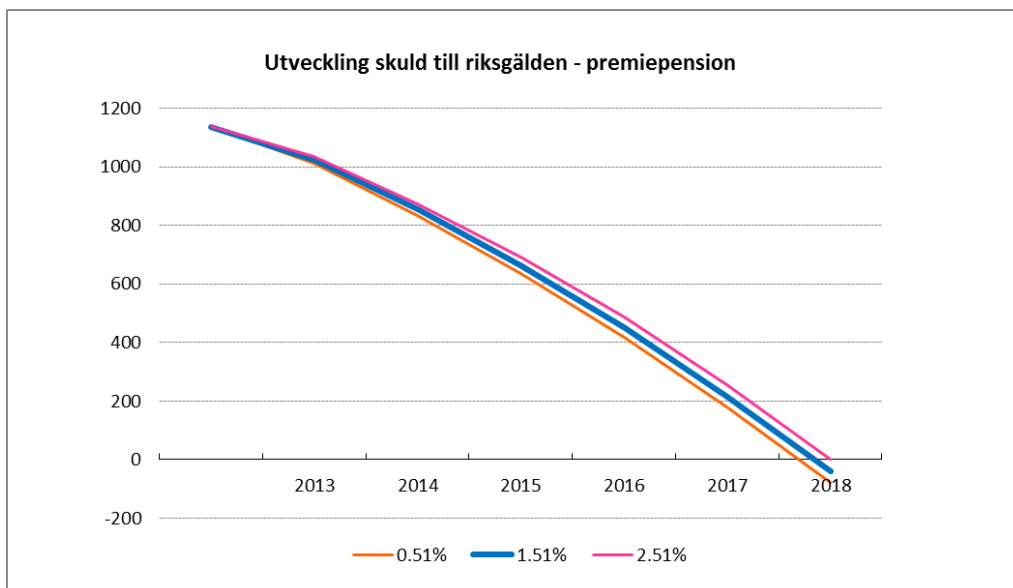
Nedan redovisas den ackumulerade skulden till Riksgälden avseende räntekontokredit vid utgången av respektive år till den del den avser uppbyggnaden av premiepensionssystemet.

Tabell 2:1.6 - Skuldprognos avseende uppbyggnaden av premiepensionssystemet.

Beloppen i löpande priser, 1000-tal kronor

År	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Belopp tkr	1 023 716	853 785	662 950	451 098	215 997	0

Följande diagram visar en prognos över skuldens utveckling fram till år 2018 då den ska vara helt återbetald.

De tre kurvorna i diagrammet illustrerar ackumulerad skuld vid olika antaganden om räntans storlek för de lån som finns hos Riksgälden. Nuvarande genomsnittlig ränta är 1,51 % (rörliga och bundna lån).

Analys

Skulden för uppbyggnaden av premiepensionssystemet ska amorteras på ett rättvist sätt mellan generationerna och vara återbetald 2018. Som underlag för detta finns en modell där beräknade avgifter matchar kostnader och amorteringar. Storleken på de årliga amorteringarna är främst beroende på värdet på pensionsspararnas tillgångar. Diagrammet ovan visar att skulden är återbetald 2018 med angivna förutsättningar.

2013-10-25

Särskild kredit (enligt 7 kap 6 § budgetlagen)

För att klara likviditetsbehovet i fondhandeln behövs en särskild kredit. Krediten har sedan myndighetsstarten 2010 uppgått till 9 000 miljoner kronor. I budgetpropositionen för 2014 aviseras en sänkning av krediten till 8 000 miljoner kronor.

Analys

Under 2011 utnyttjades krediten som mest under en enskild dag med ca 7 225 miljoner kronor (2011-10-21) och under 2012 den 4 juli med ca 4 435 miljoner kronor. Hittills under 2013 är det maximala nyttjandet av krediten 1 239 miljoner kronor den 26 september.

Behovet av den särskilda krediten är beroende av antalet fondbyten, pensionspararnas behållning och i vilka fonder som handel sker. Användningen av kreditramen ökade fram till 2011 med en toppnotering strax innan möjligheten för förvaltningsbolag att göra automatiska massfondbyten stoppades. Även om förvaltningsbolagens möjlighet att genomföra många samtidigta fondbyten för sina kunder stoppats kan fortfarande stor belastning av krediten komma att förekomma till exempel vid osäkerhet på finansmarknaden. En sänkning av den särskilda krediten till 8 000 miljoner kronor från 2004 bedöms i dagsläget inte ha någon praktisk påverkan för fondhandeln. Pensionsmyndigheten utvärderar löpande framtida kreditbehov.

2013-10-25

Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn

1:5 Barnpension och efterlevandestöd

Prognos anslag. Beloppen anges i 1000-tal kronor

2013	2014	2015	2016	2017	2018
874 900	842 000	844 700	859 200	879 400	903 600

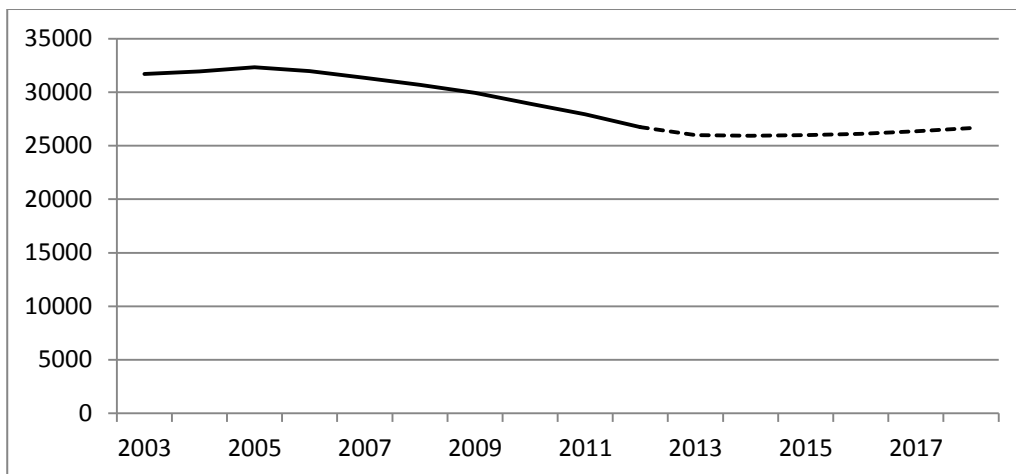
Analys

För år 2013 beräknas att utgifterna för barnpension blir 745 miljoner kronor och att utgifterna för efterlevandestöd blir 130 miljoner kronor.

En följd av en dom i högsta förvaltningsdomstolen (mål nr 7681-11) bedöms bli att betydligt fler personer beviljas efterlevandestöd jämfört med tidigare. Domen medför att flyktbarn med avlidna föräldrar i större utsträckning kommer att beviljas efterlevandestöd eftersom kravet på bevisning har minskats. Effekten är mycket osäker. I prognosen har det antagits att antalet nybeviljade efterlevandestöd kommer att bli ca 500 fler per år jämfört med nuläget.

Antalet pensionstagare med barnpension eller efterlevandestöd har minskat under ganska många år. För barnpension beräknas minskningen fortsätta till och med 2017. Det beräknas att antalet efterlevandestöd börjar öka från och med 2014 på grund av domen. För det totala antalet förmånstagare med barnpension eller efterlevandestöd beräknas vändningen komma 2015 vilket framgår av nedanstående diagram.

Antal förmånstagare med barnpension eller efterlevandestöd, utfall och prognos

Medelbeloppet för barnpension påverkas av inkomstindex. Inkomstindex har ökat med 3,7 procent år 2013 vilket innebär att en inkomstgrundad barnpension har räknats upp med ungefär 2,1 procent. Medelbeloppet för barnpensioner beräknas dock öka obetydligt år 2013. Nybeviljade barnpensioner är lägre än de som finns i beståndet. Även för kommande år beräknas ökningstakten för medelbeloppet bli måttlig. Medelbeloppet för barnpension beräknas bli 32 500 kronor år 2013 och 33 500 kronor år 2018.

2013-10-25

Dok.bet.

Version

Dnr/ref.

VER 2013-5

Medelbeloppet för efterlevandestöd, som främst påverkas av prisbasbeloppet, beräknas öka från 14 100 år 2013 till 16 100 år 2018. Orsaken till den relativt kraftiga ökningen är att de tillkommande efterlevandestöden till följd av domen som nämndes tidigare inte är samordnade med barnpension. En större andel av efterlevandestöden beräknas således vara oreducerade. Detta medför att medelbeloppet för efterlevandestöd höjs.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2013.

Prognosjämförelse. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2013	2014	2015	2016	2017
Föregående prognosbelopp	873 300	841 200	838 300	849 200	871 300
Överföring till/från andra anslag					
Ändrade makroekonomiska antaganden	0	0	+700	+1 500	+600
Volym- och strukturförändringar	+1 600	+800	+5 700	+8 500	+7 500
Ny regel					
Övrigt					
Ny prognos	874 900	842 000	844 700	859 200	879 400
Differens i 1000-tal kronor	+1 600	+800	+6 400	+10 000	+8 100
Differens i procent	+0,2	+0,1	+0,8	+1,2	+0,9

Ändrade makroekonomiska antaganden

Prognosen för inkomstindex har höjts något för åren 2015 – 2017 jämfört med föregående anslagsuppföljning. Prognosen för prisbasbeloppet har höjts för 2016 – 2017.

Volym- och strukturförändringar

Prognosen för antalet barnpensioner har sänkts något. Även prognosen för medelbeloppet för barnpension har sänkts på sikt vilket delvis är en följd av en ändrad prognosmodell.

Prognosen för antalet efterlevandestöd har höjts kraftigt som en följd av domen som nämndes tidigare. Även prognosen för medelbeloppet för efterlevandestöd har höjts eftersom en större andel beräknas få oreducerat efterlevandestöd.

Ändring av prognosmodell

Prognosmodellen för barnpension och efterlevandestöd har ändrats i några avseenden. Vid beräkningen av medelbeloppet för barnpension hade den tidigare prognosmodellen fokus på utfasningen av de barnpensioner som beräknas enligt övergångsregler och som är högre än barnpensioner beräknade enligt nya regler. Antalet barnpensioner som beräknas enligt övergångsregler är nu så pass få att formlerna för beräkning av medelbeloppet har kunnat förenklas och blivit mer transparenta. Prognosen för medelbeloppet för barnpension beräknas nu med hänsyn till följande variabler:

- Indexering
- Reallönetillväxt

2013-10-25

- Förändring av delningstal
- Andel 12-åringar i beståndet (beloppet sänks vid den åldern)
- Övrigt (t.ex. kvarvarande effekter av övergångsregler och ”strukturförändringar” i beståndet)

På längre sikt tenderar prognosen för medelbeloppet för barnpension att bli något lägre jämfört med beräkningarna enligt den tidigare modellen.

Vissa smärre förändringar har också gjorts vid prognosen av antalet förmånstagare utöver de förändringar som förorsakades av domen.

En förändring har också gjorts i bilaga 2. Faktorn för retroaktiva utbetalningar m.m. redovisas nu för barnpension och efterlevandestöd var för sig. Tidigare redovisades denna faktor för de två förmånerna tillsammans.

1:7 Pensionsrätt för barnår

Prognos anslag. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Anslag (= tillgängliga medel=anslagsbelastning)	6 467 652 ¹	6 732 310 ²	6 619 900	6 992 400	7 284 900	7 429 900
Preliminär avgift	6 033 262 ¹	6 177 605	-	-		
Reglering, avser förhållanden tre år tidigare	434 390	554 705	76 500	159 600	147 300	-
Prognostiserad avgift för respektive år	6 188 508	6 320 400	6 543 400	6 832 800	7 137 600	7 429 900

1 Fastställd av riksdag eller regering.

2 Enligt förslag i budgetpropositionen

Anslaget omfattar statliga ålderspensionsavgifter för barnår rätt till personer med barn under 5 år (adoptivbarn utgör ett undantag och pensionsrätten för dem beräknas från det datum när föräldern/föräldrarna får omvårdnaden vilket kan leda till att barnets ålder förskjuts till 10-års-åldern).

Den statliga ålderspensionsavgiften består av två delar: preliminär avgift som baseras på den beräknade pensionsrätten för barnår och ett regleringsbelopp som täcker avvikelserna mellan det preliminära belopp som tagits ut och faktisk avgift. Regleringen äger rum tre år efter det att det preliminära beloppet tas ut.

Analys

För försäkrad förälder till små barn i åldern 0-4 år och/eller med adoptivbarn som inte uppnått 11-årsåldern, fastställs det pensionsgrundande beloppet som det förmånligaste av följande tre beräkningsalternativ:

1. En utfyllnad till den enskildes pensionsunderlag året före barnets födelse/året då adoptivbarnet är i adoptivföräldrars vård.
2. En utfyllnad till 75 procent av den genomsnittliga pensionsgrundande inkomsten för alla försäkrade under 65 år.
3. Ett fast belopp på ett inkomstbasbelopp.

Prognosen påverkas dels av antalsutvecklingen av barn huvudsakligen i åldern 0-4 år, dels av utvecklingen av medelbelopp som beräknas i de olika beräkningsalternativen. Medelbeloppen påverkas i sin tur av timlöneutvecklingen, inkomstbasbeloppets utveckling och utvecklingen av den pensionsgrundande inkomsten.

Anslagsbeloppet år 2013 är 6 468 miljoner kronor inklusive ett regleringsbelopp på 434 miljoner kronor. För år 2014 blir anslagsbelastningen 6 732 miljoner kronor enligt förslag i budgetpropositionen, inklusive ett regleringsbelopp på 555 miljoner kronor. År 2015 beräknas en tillfällig minskning ske i anslagsbeloppet på grund av att regleringsbeloppet beräknas minska. Anslagsbelastningen beräknas öka från och med år 2016 och växer i takt med löneutvecklingen, cirka 3 procent och ökningen av antalet barn i ålder 0-4 år på cirka 1,5 procent åren 2016 och 2017.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2013.

Prognosjämförelse. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2014	2015	2016	2017
Föregående prognosbelopp	6 769 405	6 461 100	6 775 400	7 001 900
Överföring till/från andra anslag	–	–	–	–
Ändrade makroekonomiska antaganden	-368	+3 045	+10 721	+13 089
Volym- och strukturförändringar	+106 100	+109 655	+117 079	+122 611
Ny regel	–	–	–	–
Ändrat regleringsbelopp avseende tre år tidigare	–	+46 100	+89 200	+147 300
Differens mot förslag i budgetproposition	-142 827	–	–	–
Ny prognos	6 732 310	6 619 900	6 992 400	7 284 900
Differens i 1000-tal kronor	-37 095	+158 800	+217 000	+283 000
Differens i procent	-0,5	+2,5	+3,2	+4,0

Ändrade makroekonomiska antaganden

Antaganden om höjda inkomstbasbelopp år 2016 och 2017 har en höjande effekt på anslagsbelastningen. Detta påverkar beräkningsalternativ 3. För beräkningsalternativ 1 och 2 påverkas utgifterna bland annat av antagandet om timlöneutveckling. Detta antagande var höjt för 2014 – 2016 vilket höjer utgiftsprognosen för alla prognosår efter 2013.

Ändrade volym- och strukturantaganden

Tidigare har antagits att beräkningen av barnårsträtten skulle förskjutas mot att beräkningsalternativet 3, ett fast basbelopp på ett inkomstbasbelopp, ökade kraftigt. Reviderade bedömningar ger nu ett något dyrare resultat för staten i och med att alternativet med en utfyllnad av 75 % av genomsnittet av pensionsgrundande inkomst utgör en större andel än i tidigare prognoser.

Ändrat regleringsbelopp avseende tre år tidigare

Antaganden om ändrad struktur för beräkningen av barnårsträtten medför ökningår 2015 och 2016 av regleringsbeloppen. För 2017 är det först i denna anslagsuppföljning som ett regleringsbelopp har kunnat beräknas i och med att det finns ett anslagsförslag för 2014 i budgetpropositionen.

Ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget

Prognos. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Pensioner från AP-fonderna	253 990 000	254 990 000	267 107 000	287 845 000	305 587 000	315 722 000
Övriga utgifter från AP-fonderna	2 793 000	2 860 000	2 935 000	3 011 000	3 090 000	3 181 000
Summa under utgiftstaket	256 783 000	257 850 000	270 042 000	290 856 000	308 677 000	318 903 000
Premiepensioner	3 411 000	4 650 000	5 799 000	7 120 000	8 674 000	10 563 000
Summa ålderspensionssystemet	260 194 000	262 500 000	275 841 000	297 976 000	317 351 000	329 466 000

De utgifter som redovisas i detta avsnitt omfattar den inkomstgrundade ålderspensionen, dvs. förmånerna tilläggspension, inkomstpension och premiepension. Dessa förmåner finansieras via AP-fonderna och premiepensionssystemet. Även AP-fondernas administrationskostnader, förvaltningsavgifter och kostnadsersättningar till Pensionsmyndigheten och Skatteverket m.fl. ingår i de utgifter som redovisas. Dessutom ingår överföringar av pensionsrätter till de europeiska gemenskaperna enligt lag (2002:125).

Utgifterna för de inkomstgrundade ålderspensionerna ingår inte i statens budget. AP-fondernas utbetalningar och administrationskostnader m.m. redovisas ändå under statens utgiftstak. Premiepensionerna redovisas däremot inte under utgiftstaket.

Analys

Utgifterna för de inkomstgrundade pensionsförmånerna ökade med 17 miljarder kronor år 2012. År 2013 beräknas utgifterna öka med 19 miljarder kronor men år 2014 med endast 2 miljarder kronor. Under åren 2015 – 2018 beräknas utgifterna öka med i genomsnitt 17 miljarder kronor per år. Variationerna förklaras i huvudsak av indexeringen av pensionerna, se avsnittet Prognoser för inkomstindex och balanstal.

Frånsett de variationer som orsakas av indexeringen ökar utgifterna för de inkomstgrundade ålderspensionerna. Utgiftsökningen beror på ett ökat antal ålderspensionärer, att en allt större andel av pensionärerna har inkomstgrundad ålderspension och att medelpensionen ökar eftersom nytillkommande pensioner i genomsnitt är högre än pensionerna i beståndet.

Antalet med inkomstgrundad ålderspension kan beräknas som summan av antalet tilläggspensioner för födda 1937 eller tidigare och antalet inkomstpensioner. Då bortses från dem som endast har premiepension. De har inte pension som sin primära inkomstkälla utan tar ut premiepension för att få tillgång till rabatter, t.ex. på kommunala färdmedel. I december 2012 var antalet med inkomstgrundad pension enligt denna definition 1 893 000. Det beräknas att detta antal har vuxit till 2 155 000 i december 2018.

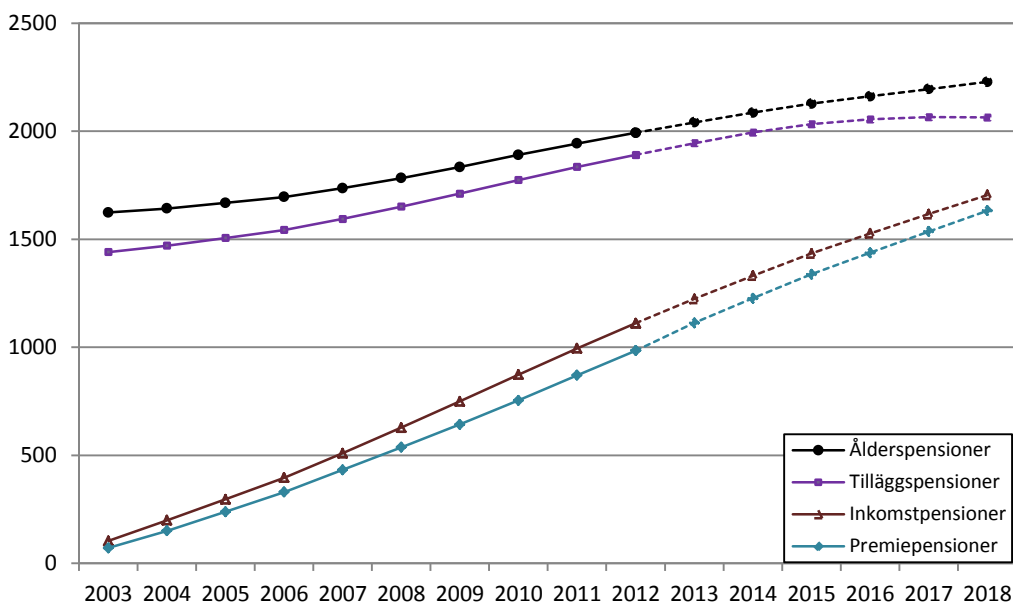
Antalet tilläggspensioner var 1 890 000 i december 2012 och beräknas vara 2 064 000 i december 2018. De som fyller 61 år från och med 2015 har inte rätt till någon tilläggspension.

Antalet inkomstpensioner var 1 111 000 i december 2012 och beräknas vara 1 704 000 i december 2017. Orsaken till den kraftiga ökningen är att allt fler födelseårgångar får rätt till denna förmån.

Antalet premiepensioner är färre än antalet inkomstpensioner trots att ungefär 13 000 personer endast har premiepension. De flesta av dem är yngre än 65 år. I december 2012 var det ungefär 120 000 pensionärer över 65 år som hade inkomstpension men ingen premiepension. Detta antal kommer troligen att minska i år. Antalet premiepensioner ökade med 21 000 i april 2013. Den vanliga ökningstakten är knappt 10 000 per månad. Den kraftiga ökningen i april beror med all säkerhet på att ett brev har skickats till pensionärer över 70 år utan premiepension men med intjänad premiepensionsrätt med en påminnelse om att de har rätt till premiepension. En del av dem som har inkomstpension men ingen premiepension har inte heller rätt till premiepension eftersom premiepensionsrätter inte kunde tjänas in före 1995. Antalet premiepensioner var 985 000 i december 2012 och beräknas vara 1 632 000 i december 2017.

Diagrammet nedan visar hur antalet inkomstgrundade ålderspensioner har utvecklats sedan 2003 och hur antalet beräknas fortsätta att öka. Dessutom redovisas antalet ålderspensioner totalt (inklusive personer med endast garantipension).

Antal ålderspensioner samt antal tilläggspensioner, inkomstpensioner och premiepensioner i december, 1 000-tal

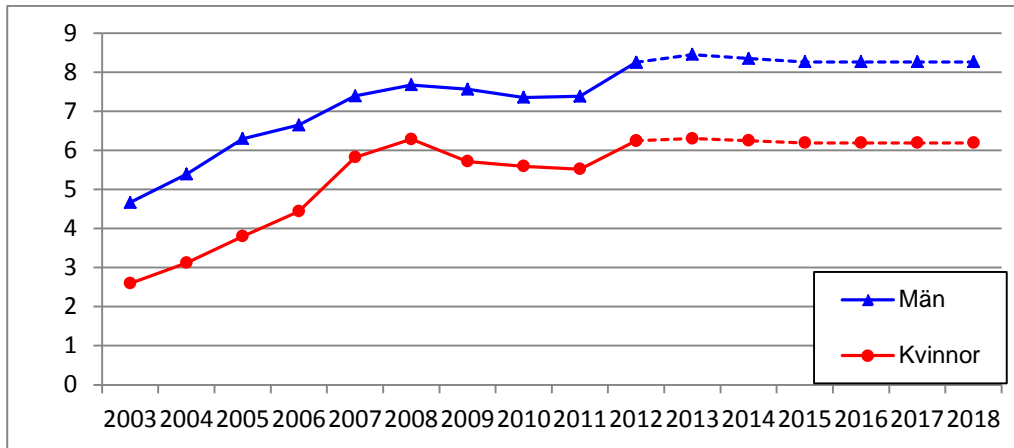

Mellan 2002 och 2008 ökade antalet med tidigt uttag av ålderspension kraftigt. År 2009 skedde dock en uppbromsning av ökningstakten. Antalet och andelen 61-åringar med inkomstpension blev lägre 2009 jämfört med 2008. Mellan 2009 och 2011 sjönk denna andel ytterligare något. Antalet inkomstpensioner under 65 år ökade ändå dessa år eftersom antalet 63- och 64-åringar med inkomstpension ökade relativt kraftigt. Under 2012 ökade andelen 61-åringar med tidigt uttag igen. Det var framför allt i början av året som antalet ökade.

Följande diagram visar hur andelen 61-åringar med inkomstpension har utvecklats och vilka antaganden som har gjorts för kommande år. Dessa antaganden har stor inverkan på prognosen över det totala antalet med tidigt uttag. För 2013 bedöms att andelen blir något högre än för 2012. I föregående anslagsuppföljning bedömdes att andelen 2013

skulle bli något lägre än för 2012. För åren efter 2013 antas att andelen blir något lägre än för 2013. Detta är dock ett osäkert antagande.

Andel 61-åringar med inkomstpension, % (bas: antal 61-åringar i befolkningen)

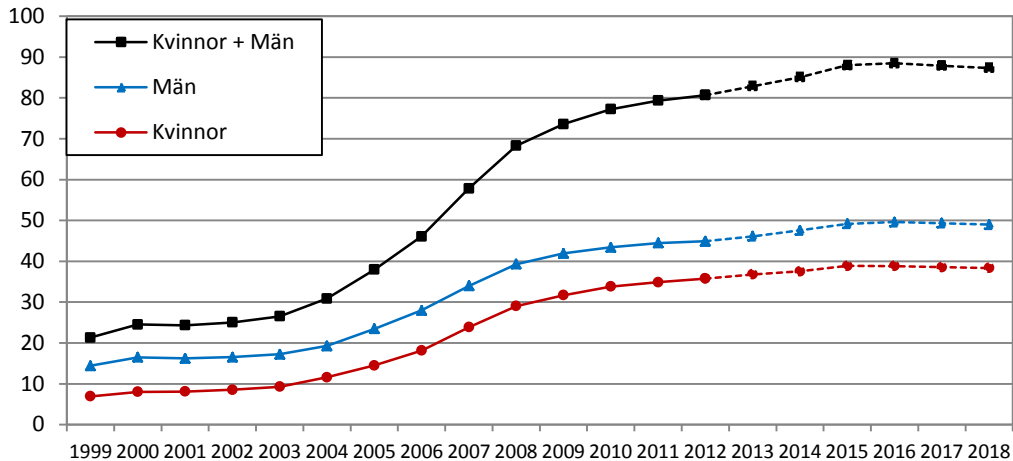
Det kan finnas flera skäl till att en person väljer att ta ut sin ålderspension före 65 års ålder. Några exempel:

- En del väljer att sluta att förvärvsarbeta helt eller delvis före 65 års ålder. De väljer att i stället få sin försörjning från ålderspension, kanske i kombination med tjänstepension.
- Det finns personer som tar ut sin ålderspension tidigt och placerar pensionsbeloppet i kapitalförsäkringar eller andra sparformer samtidigt som de fortsätter att förvärvsarbeta.
- En del personer med sjukersättning väljer att komplettera sjukersättningen med ålderspension.
- Personer som anser att de saknar arbetsförmåga av medicinska skäl men som ändå inte får sjukpenning eller sjukersättning
- Personer som är arbetslösa men inte har rätt till arbetslöshetsersättning
- En del väljer att gå i pension före 65 års ålder beroende på att maken/makan har pensionerat sig.
- En del slutar att förvärvsarbeta helt eller delvis och tar ut ålderspension för att vårda sjuka anhöriga
- En del egenföretagare väljer att ta ut ålderspensionen tidigt för att få lägre egenavgifter

Pensioneringsbeteendet de senaste åren kan ha påverkats av till exempel konjunktur- och nedgångarna 2008 och 2012, balanseringen och de därmed sänkta inkomstpensionerna samt vissa regeländringar inom skattelagstiftningen och sjukförsäkringen. En nedgång i konjunkturer kan påverka pensioneringsbeteendet på flera sätt. Fler arbetslösa kan medföra att fler väljer tidigt uttag av ålderspension. Å andra sidan kan den ökade osäkerheten medföra att färre väljer att sluta förvärvsarbeta ”i förtid” och att färre väljer att ta ut sin ålderspension för att placera beloppet i t.ex. kapitalförsäkringar.

Det diagram som följer visar antal inkomstpensioner (före 2004 tilläggspensioner) i åldern 61 – 64 år sedan 1999 samt en prognos till 2018. Jämfört med föregående anslagsuppföljning har prognosen höjts.

Antal personer i december med inkomstpension (före 2004 tilläggs pension) i åldern 61 – 64 år, 1 000-tal

Antalet personer som senarelägger pensionsuttaget till efter 65 år ökade relativt kraftigt under 00-talet men har inte förändrats så mycket de senaste åren. Det är färre personer som tar sent uttag än tidigt uttag av ålderspension. De flesta som väljer sent uttag skjuter bara upp pensionsuttaget något eller några år medan antalet nybeviljade ålderspensioner med tidigt uttag är relativt jämnt fördelat mellan 61 och 64 år. Därför har tidigt uttag större effekt på utgifterna än sent uttag.

Medelbeloppen för inkomstpension och premiepension beräknas öka kraftigt, vilket bland annat beror på tjugondelsinfasningen av dessa förmåner. Medelbeloppet för inkomstpension påverkas också av indexering. Medelbeloppet för premiepension ökar beroende på att nya ålderspensionärer har kunnat arbeta in premiepensionsrätt under fler år än tidigare födelseårgångar. Medelbeloppet för premiepension påverkas även av börsutvecklingen med mera. Medelbeloppet för inkomstpension beräknas öka med mellan 4 och 11 procent per år 2013 – 2018. Medelbeloppet för premiepension ökar med mellan 14 och 22 procent per år enligt beräkningen.

Medelbeloppet för tilläggs pension beräknas minska nästan varje år trots indexuppräknningar. Tjugondelsinfasningen medför att varje ny födelseårgång med ålderspension får en allt lägre tilläggs pension i genomsnitt.

År 2013 beräknas 71,8 procent av utbetalningarna utgöras av tilläggs pension, 26,9 procent av inkomstpension och 1,3 procent av premiepension. År 2018 beräknas tilläggs pensionens andel ha minskat till 53,2 procent. Inkomstpension beräknas då utgöra 43,6 procent av utbetalningarna och premiepension 3,2 procent. Under hela prognosperioden kommer således tilläggs pension att stå för merparten av utgifterna för inkomstgrundad ålderspension. Detta beror på att personer födda 1937 eller tidigare bara har rätt till denna förmån och att de som är födda något av åren 1938 – 1953 också har rätt till tilläggs pension, dock i minskande omfattning.

2013-10-25

Dok.bet.

Version

Dnr/ref.

VER 2013-5

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i juli 2013.

Prognosjämförelse. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2013	2014	2015	2016	2017
Föregående prognosbelopp	260 179 000	262 210 000	274 464 000	294 991 000	313 950 000
Varav utgifter under utgiftstaket	256 777 000	257 730 000	268 860 000	288 074 000	305 480 000
Ändrade makroekonomiska antaganden	0	0	+856 000	+2 238 000	+2 571 000
Volym- och strukturförändringar	+10 000	+168 000	+361 000	+579 000	+662 000
Ny regel	–	–	–	–	–
Förändring av överföringar till EG	–4 000	0	–1 000	0	–1 000
Förändring av administrationskostnader	0	–48 000	–34 000	–35 000	–35 000
Ny prognos utgifter under utgiftstaket	256 783 000	257 850 000	270 042 000	290 856 000	308 677 000
Förändrad prognos för premiepensioner	+9 000	+170 000	+195 000	+203 000	+204 000
Ny prognos	260 194 000	262 500 000	275 841 000	297 976 000	317 351 000
Differens i 1000-tal kronor	+15 000	+290 000	+1 377 000	+2 985 000	+3 401 000
Differens i procent	+0,0	+0,1	+0,5	+1,0	+1,1

Ändrade makroekonomiska antaganden

Inkomstpension och tilläggspension påverkas främst av inkomstindex. Om balanseringen är aktiverad påverkas dessa pensioner av balansindex i stället för inkomstindex. Tilläggspension påverkas även av prisbasbeloppet.

Jämfört med föregående anslagsuppföljning har prognosen för balansindex höjts för 2015 – 2017. Prisbasbeloppet har höjts för 2016 – 2017.

Volym- och strukturförändringar

Prognosen för antalet med tidigt uttag har höjts.

Förändring för överföringar till EG

Prognosen för överföringar till EG:s tjänstepensionssystem har sänkts för 2013 och är marginellt nedjusterad för åren därefter.

Förändring för administrationskostnader

Prognosen för AP-fondernas kostnadsersättningar till Pensionsmyndigheten och Skatteverket m.m. har sänkts. Prognoserna för övriga administrationskostnader är i stort sett oförändrade.

Förändrad prognos för premiepensioner

Prognosen för medelbeloppet för premiepension har höjts som en följd av utvecklingen på finansmarknaderna.